

Pejzaži

Juriša, Antonela

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:134:865380>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA LIKOVNU UMJETNOST
STUDIJ LIKOVNE KULTURE

ANTONELA JURIŠA

PEJZAŽI

ZAVRŠNI RAD

Mentor:
Doc. art. Hrvoje Duvnjak

Osijek, 2016.

SADRŽAJ

UVOD	1
KONCEPT	2
PROCES RADA	3
PRVA FAZA	3
DRUGA FAZA	4
TREĆA FAZA	5
ZAKLJUČAK	6
RADOVI	7
Gotovi rad 1	8
Gotovi rad 2	9
Gotovi rad 3	10
Gotovi rad 4	11
IZVORI	12

UVOD

„Motiv je ono što slika i kip predstavljaju. Na osnovu motiva slike i kipovi su vizualni dokumenti o životu. Osobito u vrijeme kada je pismo bilo piktogram i ideogram i kada je bilo mnogo nepismenih, slika je imala ulogu knjige, a motiv u njoj zamjenjivao je pisane pojmove.“¹

Mora li neki rad imati samo jedno određeno značenje? Promatrajući oblike koji se međusobno isprepliću i nadovezuju jedan na drugi koliko nam je potrebno doći do zaključka gdje se može reći kako rad predstavlja jednu definiranu temu? Hoće li rad onda sam po sebi biti nedovršen, ili možemo tu nedefiniranost teme smatrati sastavnim dijelom toga rada, slike?

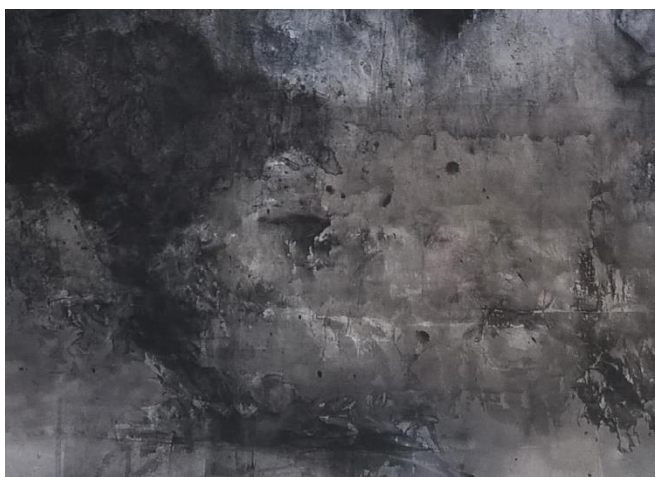
Mogućnost otvorene interpretacije može doprinjeti dodatnoj dubini rada jer sa svakim novim promatračem možemo doći do novog saznanja što odnosi oblika i linija na papiru predstavljaju. „Sve što možemo vidjeti okom ili zamisliti maštom može biti likovni motiv.“² Promatrač se u tom slučaju može pretvoriti u pasivnog tvorca slike, u nekoga tko svojim promišljanjem, zaključcima, i vezanjem osobnih osjećaja uz rad dodaje završne dodire koji sliku čine cijelom. Slika postaje indirektna interakcija između originalnog tvorca ("umjetnika") i promatrača, pa prema tome možemo reći kako slika uvijek mijenjati obzira što na sebi ima oblike koji su nepromjenjivi.

---

^{1,2} Peić, Matko; Pristup likovnom djelu, Zagreb 1975

KONCEPT

James McNeill Whistler³ rekao je kako ono što slika predstavlja ovisi o onome tko ju promatra te kako za neke osobe može predstavljati sve ono što joj je namjera, a nekima neće predstavljati ništa. Tako je i meni želja bila da moji radovi budu lišeni strogo određene forme i samo jedne teme. Tim odricanjem oslobađa se prostor apsolutnoj slobodi istraživanja novih oblika koji se ne bi pojavili da se radilo o slikama koje više teže prema strukturi i kontroli. Sami mediji koje koristim pri stvaranju odabrani su zbog oblika koji mogu proizići iz njih: akril – fluidne forme, i ugljen – prašina, magla. Ti kontrastni materijali otvaraju niz kreativnih mogućnosti i zanimljivih likovnih istraživanja. Mogu u isto vrijeme dodati elemente realizma i apstrakcije pa će upravo zato ono što rad zapravo predstavlja ostati nedefinirano. Uvijek će doći do situacije gdje će promatrač u apstraktnim oblicima pronaći nešto poznato poput ljudske figure ili krajolika, no dok uvijek postoji opcija da se oboje otkrije u jednome radu vjerujem da će taj rad duže biti interesantan.

Slika I Detalj

Teško je reći kako forme i oblici proizlaze iz moje podsvjesti ili nekog "*unutarnjeg svijeta*" kada je moj utjecaj na to što se događa na papiru poprilično mal. U suštini oblici proizlaze sami iz sebe jer se u interakciji sa papirom gotovo samostalno kreću i izvijaju; u tim trenucima sam čak i ja samo promatrač. Istodobno stvaram rad i puštam mu da stvori sam sebe. Veću pažnju pridodajem dinamici oblika i njihovom neprestanom kretanju nego tome kako će rad na kraju izgledati.

---

³ Whistler, McNeill, James; *The gentle art of making enemies*, 1890 (Prijevod citata: "As to what the picture represents that depends upon who looks at it. To some persons it may represent all that is intended; to others it may represent nothing.")

PROCES RADA

PRVA FAZA

Započinjem sa praznim papirom koji je unaprijed prepariran smjesom sastavljenom od gesso-a, vode i bijelog akrila, te je ljepljivom trakom fiksiran na podu. Nakon toga postavljam sloj maramica ili bilo kojeg papira visoke propusnosti što stvara barijeru između papira i boje, te sprječava nastanak oštrih rubova. Preko maramica nanosim prvi sloj boje, tj. razrijeđeni crni akril, ne vodeći puno računa o kompoziciji. Cij mi je stvoriti stvoriti prozračnu, nedefiniranu podlogu. Nakon toga na cijeli rad polažem drvenu ploču koja služi kao preša koja dodatno razljeva boju. Ponavljam proces prešanja i dodavanja boje dok ne postignem formu koja mi je zanimljiva. Kada prekinem proces prešanja nastupa proces u kojem dodajem čistu vodu na mjesta koja želim dodatno ublažiti. Kako se maramice i papir gužvaju u procesu tako boja prodire u pukotine čime se postiže dodatna razgranata tekstura. U ovoj fazi najmanje koristim kistove jer su mi u ovom trenutku kontrolirani potezi najmanje bitni. Budući da je papir zasićen bojom i vodom lako je pomoću maramica oduzeti višak boje i tekućine. Nakon što dođem do trenutka kada sam zadovoljna prvim slojem, rad ostavljam da se u potpunosti osuši.

Slika II Prva faza rada

DRUGA FAZA

Slijedeća faza procesa uključuje dodavanje novog sloja boje, ali ovog puta dopuštam formiranje nešto oštrijih oblika. Ovdje se počinje stvarati i osnovna kompozicija rada, a također počinjem koristiti bijeli akril kako bih tu kompoziciju dodatno definirala.

Povremeno stvaram tzv. *lokvice* vode na papiru u kojima se crni i bijeli akril mogu slobodno kretati i mješati.

Ovisno o radu cijeli papir fizički

okrećem i podižem od poda kako bi se stvorio dodatni sloj dinamičnih oblika. Najviše vremena provodim upravo u ovoj fazi gdje dolazi do eksperimentiranja sa oblicima. Kistom interveniram na mjestima gdje je potrebno malo više kontroliranih oblika, naizmjenično koristim crni i bijeli akril i pušam ih da se isprepliću na papiru, dodajem nasumične mrlje, zatvaram ili otvaram područja...

Slika III Detalj

Slika IV Druga faza rada

TREĆA FAZA

Zadnja faza procesa počinje se odvijati nakon što cijeli rad postavim na zid. Tada mi postaje puno lakše vidjeti ima li kakvih odstupanja u osnovnoj kompoziciji i treba li ponavljati proces dodavanja boje objašnjen u drugoj fazi.

Na kraju u cijeli proces stvaranja dodajem ugljen i bijelu kredu. Pomoću njih mogu laganim potezima prijeći velike površine bez potpunog prekrivanja oblika koji su već postavljeni.

Ugljen i kreda iza sebe ostavljaju prašan i magličast trag što postiže dobar kontrast u odnosu na teške oblike koje stvara akril.

Slika V Treća faza rada

ZAKLJUČAK

Fascinacija nepredvidljivim i nasumičnim događajima je ono što me vodilo pri stvaranju radova. Svaki novi potez bio je poput malog eksperimenta sa glavnim pitanjem što će se slijedeće dogoditi. Iako sam svaki rad započela i završila na isti način ono što se dogodilo između bilo je neočekivano, novo i zanimljivo. Slojeviti pristup radovima naučio je me strpljenju i doveo me do otkrića novih načina korištenja akrila i ugljena. Raspravu oko toga jesu li moji radovi olujna mora, oblaci ili pak eksplozije ostaviti ću budućim promatračima, a sebi ću ostaviti pitanje

Što je slijedeće?

RADOVI

Gotovi rad 1

Gotovi rad 2

Gotovi rad 3

Gotovi rad 4

IZVORI

1. Peić, Matko; Pristup likovnom djelu, Zagreb, 1975.
2. Damjanov, Jadranka; Likovna umjetnost 2, udžbenik za 2., 3. i 4. razred gimnazije, srednje strukovne i umjetničke škole, Zagreb, 2007.
3. Whistler, McNeill, James; The gentle art of making enemies, 1890.
<http://www.gutenberg.org/files/24650/24650-h/24650-h.htm>
4. Janson, H.W., F. Janson, A.; Povijest umjetnosti, 2005.